RASPOETIN

RUSSISCHE ONTHULLINGEN door Herman Theodor von Zancka. Geautoriseerde vertaling van Mevrouw D. Logeman—Van der Willigen

(Vervolg.)

Iets wat wees op wat er in de lucht hing was het feit dat een Russische prinses, de hertogin van Södermanland, door het Zweedsche koningshuis weer naar haar land terug werd gezonden. Wat zij zich in overeenkomst met de legatie in Stockholm veroorloofd had, gaf het Zweedsche koningshuis veel te denken en bracht de persoonlijke vriendschap eenigszins aan het wankelen, die er bestond tusschen den koning van Zweden en den czaar van Rusland, een vriendschap die volgens de politiek der Bernadotten altijd aangehouden werd.

Degeen die toen den wereldvrede bewaard heeft kan volgens mijn opinie niemand anders zijn dan keizer Wilhelm II, die met de hem eigen beslistheid op het ware oogenblik den czaar eigenhandig mededeelde, dat hij zeer goed op de hoogte was der Russische intriges en open kaart gespeeld wenschte te zien. De Russen moesten zich terugtrekken, of Wilhelm II zou zonder zich verder te bedenken zijn vreeselijk zwaard trekken, en het beste leger der wereld doen aanrukken.

In die situatie werd grootvorst Nikolaj Nikolajevitj geraadpleegd en hem hebben wij er voor te danken, dat de oorlog reeds toen niet uitgebarsten is. Hij was nog niet bereid. Maar na den Balkan-oorlog, maakte Rusland met koortsachtige haast voorbereidselen voor wat komen zou. Grootvorst Nikolaj ijverde met al zijn wilskracht voor een werkelijk goede uitrusting van het leger. En hij slaagde er in.

Zijn lieden van vertrouwen gaven fabrikanten en officieren der intendance te verstaan dat het nu ernst was, en dat er ditmaal geen kwestie van minderwaardige waren zijn mocht. De intendance kende dit liedje en haalde de schouders op. Maar grootvorst Nikolaj kwam in eigen hooge persoon de leverantie van bontmutsen voor het leger inspecteeren, die door een fournisseur uit Kiev geleverd was.

Die bleek minderwaardig te zijn. Toen werd er krijgsraad gehouden en de schuldigen werden direct veroordeeld. Drie hoogere officieren der intendance werden oogenblikkelijk gedegradeerd en in discipline-compagnies ingelijfd, vijf lagere ambtenaren kregen tien jaar tuchthuisstraf en de fabrikant verdween voor altijd, — waar en hoe weet niemand.

Als een loopend vuurtje verspreidde deze geschiedenis zich onder de intendance, waar Ruslands meest omkoopbare ambtenaren te vinden zijn, en de enorme leveranties uit Engeland, Amerika, Zweden en waar men ze meer vandaan kon hebben, waren een tijdlang vrij goed. Dat de ambtenaren der intendance er niet armer door werden, spreekt van zelf.

De leveranciers, bij wie de waren besteld werden, zetten alleen het geld, dat anders de ambtenaren in hun zak staken, op de waren. Daardoor waren de Russen in het begin van den wereldoorlog beter uitgerust dan iemand vermoeden kon. Naarmate de oorlog duurde en de nieuwe voorraden verdwenen, werd de uitrusting minder, omdat de oude voorraden toen aangesproken moesten worden, en de vaderlandslievende fabrikanten met behulp der intendance den loonenden weg weer ingeslagen hebben om alle waren te vervalschen, behalve het kruit en de ammunitie. De sommen, die de leveranciers in Rusland aan den oorlog verdiend hebben, grenzen aan het ongelooflijke. Het legerbeheer moet aannemen wat er is, omdat de toevoer uit de geallieerde landen gering is. En de hoofdzaak is immers toch maar dat het er op papier goed uitziet. Hoe de soldaten het daarna op het veld hebben, daar bekommeren de leveranciers zich niet om. Als het blijkt dat sommige waren slecht geweest zijn, krijgen de Joden de schuld, wat iedereen dadelijk gelooft.

Om den vijanden zand in de oogen te strooien en de werkelijk goede leveranties die voor den oorlog gedaan werden geheim te houden, overdreef de pers de schandalen die er met de leveranties plaats gehad hadden vreeselijk en noemde sommen, die nooit verhandeld waren geworden. Verschillende amusante verhalen over brutale ambtenaren der intendance deden de ronde zoowel in de Russische als in de buitenlandsche pers tot stichting van het publiek en van den generalen staf.

Men dacht dat in Rusland alles den gewonen gang ging.

Dat was slim bedacht ; want toevallig ging in Rusland toen alles geheel anders dan anders.

Iemand die geld verdiende, was bankier Rubinstein. Er zouden boekdeelen te vullen zijn over het bedrog dat er onder den oorlog gepleegd is, toen de haast en de noodzaak de contrôle vermoeilijkten. Wat ik alleen er van weet is reeds lang niet weinig.

Het bedrog dat er bijv. gepleegd is onder de vlag der weldadigheid, gaat alle beschrijving te boven. In restaurants hadden zeer vaak collecten plaats, en de presenteerbladen waren dikwijls opgehoopt met zilvergeld en stapeltjes papier. De gevers berekenden altijd dat ongeveer de helft voor het doel zou worden afgestaan.

Wat een dwaas optimisme ! Negentiende kwam te recht in den zak der inzamelaars.

In Finland wilde een schare „patriotten", zooals de Russen hen noemden, hun deelneming betuigen in het lot van het keizerrijk ; er werd een geheele lazarettrein ingericht met nieuwe, moderne wagons, al het mogelijke materiaal voor ziekenverpleging, chirurgische instrumenten enz. Deze trein werd tot de dispositie gesteld van de vrouw van den gouverneur-generaal Seyn, die als echtgenoote van den hoogsten ambtenaar in het land natuurlijk aan het hoofd moest staan van de werken van weldadigheid.

De lazarettrein stoomde het station te Helsingfors uit en kwam te Petrograd aan. Daar verdween die, en niemand heeft er sindsdien ooit meer iets van gezien. Maar wat er van den inhoud terecht is gekomen is daarentegen maar al te goed bekend. De watten, verbandmiddelen, het beddegoed, — alles werd op een markt te Petrograd voor een appel en een ei verkocht. Het is de moeite niet waard om er over te soezen wie de winst in zijn zak heeft gestoken. Heel zeker was dat niet één enkel persoon, want in Rusland wordt de buit altijd broederlijk gedeeld.

Ten slotte kreeg generaal Suchomlinov, minister van oorlog, zijn verdiende loon. Hij werd gearresteerd en voor den krijgsraad gedaagd. De sommen, waar de leveranciers hem mee hebben omgekocht, loopen tegen de millioenen. Hij werd gesnapt doordat men ontdekte dat hij in relatie had gestaan met den generaal der intendance, die in het begin van den oorlog reeds aan het front gearresteerd en als spion voor de Duitschers geëxecuteerd werd.

Het is bijna ongelooflijk dat generaal Suchomlinov, evenals deze verrader, zijn land aan den vijand zou verkocht hebben. Zelfs in Rusland is dit nauwelijks mogelijk, al is het ook niet geheel buitengesloten. Maar de minister van oorlog had met dezen generaal samen gewerkt, en zij hadden samen door geknoei met leveranties den Staat voor millioenen bedrogen, vooral op het voeder voor de paarden en andere dieren voor het leger bestemd. Het hooi, dat zij aan het leger, verkochten, was nooit op Gods groene aarde gewassen. Een zeer bekend verhaal is dat van de vier verdwenen lazaretten. Toen tijdens het groote Russische offensief tegen Galicië het aantal gewonde gevangenen en gewonde eigen soldaten aangroeide, moesten er een menigte nieuwe lazaretten gebouwd worden. Er werd o.a. besloten tot den bouw van vier nieuwe lazaretten in Moscau, behalve degene die er reeds waren.

Het geld werd toegestaan en uitbetaald. Maar daarop werd er niets meer aan de lazaretten gedaan. Er werd geen steen gelegd, geen spijker in geslagen. Alles verdronk in de groote zakken der belanghebbende ambtenaren en officieren. Toen het departement van ziekenverpleging, dat om plaats verlegen zat voor de enorme massa's gewonden, vroeg of de vier lazaretten weldra gereed zouden zijn, werd er geantwoord dat men er naar informeeren zou. Toen er opnieuw op werd aangedrongen, werd er geantwoord dat het gebrek aan werklui en aan geschikt bouwmateriaal de voltooiing der lazarets bemoeilijkt en vertraagd had. Maar men hoopte dat zij binnenkort gereed zouden zijn om haar taak te vervullen in dienst der barmhartigheid en der menschenliefde. Toen er weer naar gevraagd werd, konden zij niet in gebruik genomen worden, omdat het bleek dat de vloer gerepareerd moest worden, die gesprongen was en zoo ging het tot in het oneindige.

Ten slotte vergat men de nieuwe lazaretten ; zij werden met een stapel andere papieren begraven, en niemand dacht er aan dat zij eigenlijk bestaan moesten.

Op zekeren dag werden zij echter toevallig weer ontdekt. De betaalkas van het departement van ziekenverpleging van het ministerie van oorlog, liet vragen of er niet bezuinigd kon worden op het talrijke personeel, de doctoren en het voedsel dier lazaretten.

De personen, die het lucratieve baantje hadden om deze instellingen en haar inkomsten te beheeren werden bang, maar verklaarden dat er wel eenige bezuiniging mogelijk was. Een inferieure, nieuwe ambtenaar kreeg de opdracht om uit te rekenen hoe er bezuinigd worden kon. Deze ambtenaar was heel jong en heel dom. Hij ging vol energie aan het werk, en toen de geïnteresseerde personen, — een generaal en een overste, — zagen, dat hij de zaak ernstig aanpakte, lieten zij hem waar hij was. De ambtenaar meende ondertusschen ontdekt te hebben, dat er in deze lazaretten minstens twee honderd bedden leeg stonden, waar hij rapport over uitbracht. Het fatale gevolg was, dat men den volgenden lazarettrein van het front bevel gaf om zich tot die lazaretten te wenden.

De ziekentransporteurs dwaalden lang op zoek naar deze lazaretten rond, zonder ze te kunnen vinden. Er werd naar Petersburg geschreven en getelegrafeerd, maar toch waren zij niet te vinden. Ten slotte werden de gewonden, die in open wagens overal zoekend heengesleept werden, ergens anders onder dak gebracht.

De jonge ambtenaar werd dadelijk ontslagen wegens gebrek aan voldoende kennis, en hij heeft niet veel kans om ooit weer een staatsbetrekking in Rusland te zullen krijgen, als hij zich niet betert.

Maar ik zal nu maar eindigen met al die verhalen van bedrog, verraad en diefstal, die het Russische gouvernement karakteriseeren. Zij zijn allemaal vrijwel hetzelfde, alleen namen en détails verschillen.

Den grootsten tegenstand ondervonden de oorlogsgezinden in Rusland, van den kant van Grigorij Jefimytj Raspoetin. Na diens terugkomst aan het hof, na zijn bedevaart, had hij zijn oude plaats weer ingenomen. Hij huisde niet alleen weer in zijn oude woning te Tsarkoje Selo, maar ook zijn invloed was dezelfde van vroeger.

De czaar en de keizerin waren beiden vast overtuigd, dat Raspoetin door God als een soort minister naar het hof gezonden was, als een ambtenaar die de belangen des hemels in Rusland behartigde en Gods wil verkondigde. De czaar zelf kuste Raspoetin de hand als een bewijs van eerbied voor den député-extraordinaire des hemels, den ministre plénipotentiaire, en smeekte om diens zegen.

(Wordt vervolgd).

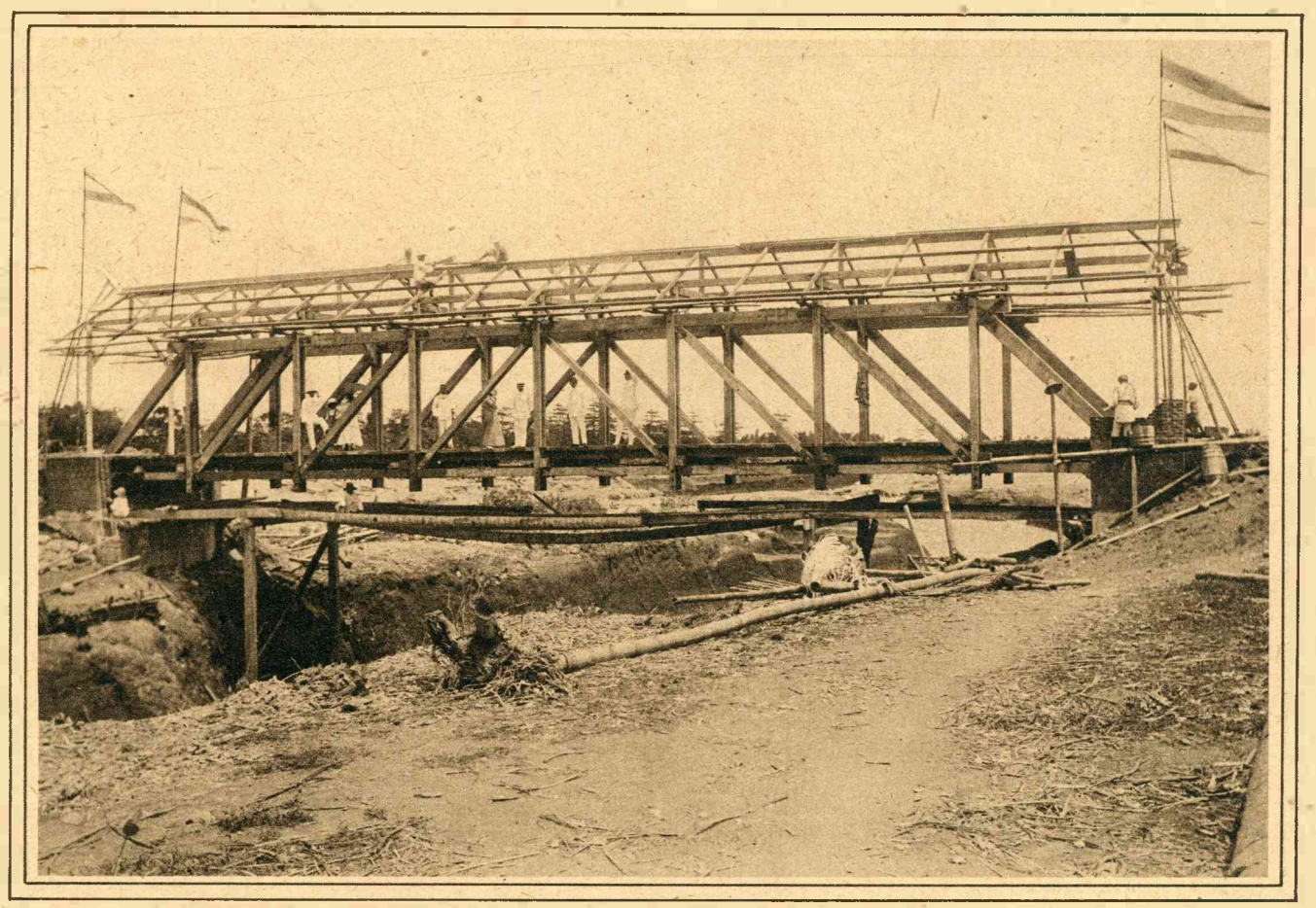

INTERESSANTE BRUGBOUW TE KANDANGAN (NED.-INDIË)

Over de Konto-rivier op den weg Paru-Modjokerto heeft men wegens gebrek aan ijzer-materiaal een brug gebouwd, uitgevoerd geheel uit Djatihoutbalken, hetgeen wel een zeldzame bouw is. Over de brug, die het 50 jaar moet uithouden, rijdt een stoomtram en is een druk verkeer. De lengte is 24 Meter. Ter bescherming tegen het weer wordt ze geheel overdekt.